

Olje- og energidepartementet

Ved postmottak@oed.dep.no

Vår ref: KAV Oslo 22. juni 2012

Høring - NOU 2012:9 Energiutredningen

Vi viser til høringsbrev vedrørende NOU 2012:9 Energiutredningen.

Tekna har lenge etterlyst behovet for en mer helhetlig politikk som ser energi, klima, teknologiutvikling og verdiskaping i sammenheng. Selv om tidshorisonten for utvalgets mandat er lang (2030-2050), vil beslutninger som skal lede energiutviklingen i ønsket retning måtte tas i nær fremtid, for eksempel når det gjelder investeringer i nett, teknologiutvikling og elkraftproduksjon. Perspektivene som drøftes i utredningen er derfor i høyeste grad aktuell for politikkutviklingen i dag.

I perioden fra Energiutredningen ble presentert i mars har regjeringen lagt frem en rekke stortingsmeldinger som direkte berører temaene som diskuteres i Energiutredningen, som Nettmeldingen (St meld nr 14, 2011-2012), Klimameldingen (St meld nr 21, 2011-2012) og Byggepolitikkmeldingen (St meld nr 28, 2011-2012). Vi ser at det fortsatt er et behov for et overordnet strategisk dokument som ser politikkområdene i sammenheng, og som gir føringer for politiske veivalg i tråd med målene på mellomlang og lang sikt. Et slikt overordnet politisk dokument vil være en naturlig oppfølging av Energiutredningen.

Norge som internasjonal fornybar nasjon

Tekna mener Norge må aktivt følge opp og delta i prosessene knyttet til energiomleggingen i EU. Norge kan komme til å spille en viktig rolle som leverandør av regulerbar vannkraft til et europeisk kraftmarked som i økende grad baserer seg på ikke-regulerbar kraft fra for eksempel sol og vind. Fra Teknas ståsted mener vi at Norge nå er i en unik posisjon for ny næringsutvikling, samtidig som vi også vil kunne øke forsyningssikkerheten og stabiliteten i kraftforsyningen til forbrukere på norsk side. Ikke minst vil et økt innslag av fornybar energi til den europeiske energimiksen på sikt være et viktig bidrag til å redusere globale klimagassutslipp. Tekna støtter utvalgets anbefalinger

kathrine.vinnes@tekna.no

Direkte tlf. 22 94 76 10

Mobil 926 01 992

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782

MVA

om en satsing på utvikling av handelskapasiteten til utlandet for å balansere variasjoner i krafttilgangen i Norge og levere fornybar fleksibilitet til Europa.

Koordinert utvikling av nett og produksjon

Energiutvalget mener det er en utfordring at prosessene for å etablere nytt kraftforbruk er kortere og mindre konfliktfylte enn prosessene for å etablere nye overføringsforbindelser og nye produksjonsanlegg. Utvalget illustrerer dette med den knappe ressursituasjonen som Midt-Norge har opplevd de siste årene (kap.2 og 7).

Det er også flere utfordringer knyttet til manglende koordinering av prosesser for nettutbygging og prosesser for kraftutbygging. Tekna er bekymret over denne situasjonen, og mener at muligheten for å lykkes med fornybarsatsing på norsk side av elsertifikatmarkedet er avhengig av at vi får til en raskere og bedre koordinert utbygging av nett og produksjon. Grunnen til dette er blant annet at ulikheter i rammene for ordningen på svensk og norsk side skaper usikkerhet hos de som skal investere i fornybar kraft. På norsk side er regelen at det som ikke er i produksjon i løpet av 2020 ikke vil få utstedt sertifikater, mens det i Sverige er en overgangsordning med gradvis nedtrapping etter 2020.

Når Norge nå går mot et forventet kraftoverskudd, mener Tekna det er svært avgjørende at beslutninger om store nye kraftanvendelser sikres nødvendig kraftforsyning ved oppstart. Slik vi ser det, utgjør dette kjernen i om vi vil lykkes med nye store prosjekter som for eksempel elektrifisering av sokkelen og etablering av ny industrivirksomhet.

Regjeringens nettmelding foreslår et nytt konsesjonssystem for utvikling av sentralnettet. Hensikten var å få til mer effektive prosesser. Tekna var positive til intensjonene, men usikre på om forslagene vil medføre raskere prosesser. Grunnen til dette er at vi mener innføringen av to politiske behandlinger i stedet for en, og innføringen av et ekstra kvalitetsikringsledd i planleggingsfasen, vil være krevende å forene med målet om kortere konsesjonsbehandling.

Energiutredningen peker på flere ulemper som ineffektive planleggings- og konsesjonssystemer medfører for ny næringsutvikling, både for industri og for kraftproduksjon. Dette området er etter Teknas mening svært sentralt for Norges mulighet til å lykkes med å sikre varig verdiskaping og klimagassreduksjoner som følge av satsingen på fornybar energi.

Energieffektivisering

Energieffektivisering er en viktig del av et fremtidig og bærekraftig energisystem. Tekna har ved flere anledninger spilt inn for politikere, myndigheter og andre samfunnsaktører at vi mener energieffektivisering bør få en tydeligere rolle i energi- og klimapolitikken i Norge. Etablering av nasjonale mål for energieffektivisering vil være et viktig element i en mobilisering av byggenæringen til et langsiktig arbeid med å få til planlegging og gjennomføring av mer energieffektive bygg. Tekna er forundret over at Energiutvalget ikke har enes om at det må nedsettes nasjonale mål for energieffektivisering. Tekna støtter særmerknad fra Marit Arnstad, Lars

Haltbrekken og Arne Vinje til kap. 8 om energibruk i framtiden, om at det bør settes nasjonale mål for energieffektivisering tilsvarende anbefalingene fra Lavenergiutvalget. Tekna er også fornøyd med at det nye klimaforliket på Stortinget innebærer at det skal settes nasjonale mål for energieffektivisering gi bygg i løpet av 2012.

Utskiftning av eksisterende bygningsmasse skjer over en lang tidshorison, og strenge energikrav til nybygg bidrar derfor bare i mindre grad til energieffektivisering på kort sikt. Energieffektivisering i eksisterende bygg må derfor skje parallelt med at vi bygger smartere, nye bygg. Tekna mener det er behov for nye virkemidler for energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse, og er derfor overrasket over at regjeringens nye byggepolitikkmelding, slik vi forstår det, ikke kommer med vesentlige nye virkemidler på dette viktige området. Tekna har sammen med en rekke andre aktører tidligere støttet forslag som for eksempel skattefradragssordning for energiomlegging eller en sertifikatordning for energisparing. Når det nå skal nedsettes nasjonale mål for energieffektivisering, mener vi at tiden er moden for å innføre nye ordninger som vil gjøre det mulig å realisere målene.

Rekruttering av relevant kompetanse

Tekna vil avslutningsvis uttrykke en bekymring når det gjelder situasjonen for rekruttering av relevant kompetanse som behøves for den økte aktiviteten som planlegges - både når det gjelder å utvikle ny teknologi innenfor fornybar energi, så vel som å øke kraftproduksjon og kraftutveksling og ikke minst når det gjelder å bygge ut infrastruktur som legger til rette for en slik utvikling.

Undersøkelser blant våre medlemmer viser at kraftbransjen har en ekstra utfordring når det gjelder rekruttering av høyt utdannet arbeidskraft, fordi aldersgjennomsnittet her er høyere enn for andre bransjer. Det er derfor særlig viktig at tiltak for å sikre nødvendig rekruttering av kompetanse prioriteres. Det å erstatte den kompetansen som etter hvert går ut av arbeidsmarkedet vil være krevende. Når ambisjonene nå er å foreta store utbygginger, vil behovet for ny arbeidskraft være langt utover det som er å erstatte dagens sysselsatte.

Vennlig hilsen



Ivar Horneland Kristensen
Generalsekretær i Tekna